

**«ЛІТА МОЇ, ЛІТА МОЇ КРИЛАТІ...»
(ПЕТРУ СИВОЛАПУ – 95!)**

Початок 2024 року став ювілейним для нашого крайнина Петра Сиволапа, якому в перший день Нового року виповнилося 95 років. Ім'я поета-гумориста, сатирика, журналіста, член Національної спілки письменників України давно відоме шанувальникам гострого і дотепного слова.

Сам себе він характеризує так: «Кавалер двох вітчизняних голодовок. Дійсний член сталінських репресій. Заслужений гвинтик тоталітарної машини. Жертва грошових реформ і так званої ринкової економіки. Учасник поголовного зубожіння ветеранів війни і праці».

У 1929 році майбутній письменник з'явився на світ у мальовничому селі Полонисте, нині Голованівського району на Кіровоградщині, там, де Ятрань круто в'ється. Ятрань – річка дитинства Петра Спиридоновича. На її кам'янистих берегах він брав перші уроки пізнання світу.

Там, де Ятрань в'ється поміж кручі,
Де світанки роси п'ють в лугах,
Де село Полонисте квітуче
Розляглось на тихих берегах,
Там моє дитинство загоріле,
Оповите в сонячне тепло,
Наче пісня, ніжно віддзвеніло,
Наче вишня, рясно відцвіло.

Далі було навчання у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Саме у студентські роки Петро Сиволап почав писати гумористичні вірші. Після закінчення вишу в 1954 році працював юристом, але подальше життя пов'язав з літературою та журналістикою. «Петро Спиридонович віддав роботі в нашій газеті більше тридцяти років свого життя. Працював власним кореспондентом, завідуючим відділом, відповідальним секретарем редакції, вів у газеті відомий читачам клуб “Біла ворона”.

Читачі “Кіровоградської правди” знають його як авторитетного і принципового журналіста, фейлетоніста, поета-гумориста і лірика, автора кількох книг», – згадував нашого земляка головний редактор «Кіровоградки» Олександр Кердіваренко.

У літературі Петро Сиволап заявив про себе в 70-х роках ХХ ст. Його вірші з’явилися в обласних газетах «Кіровоградська правда», «Молодий комунар», «Народне слово», «Вечірня газета», в журналах «Вежа», «Степ», «Український детектив» та ін.

З 1972 року друкувався в гумористичному журналі «Перець», двічі лавреат цього видання. Наш земляк відомий як автор дотепних гуморесок.

СОКРАТІВСЬКИЙ ЛОБ

В косметичнім інституті
Помпезна особа
Попросила їй зробити
Високого лоба.
«Нехай, – каже, – вам послужать
Поролон чи вата...
Тільки б лоб мій був високий,
Такий, як в Сократа».
Довго порались хірурги,
Зате не даремно:
Тепер на лоб пацієнта
Глянути приємно.
Він високий.
Не налазить уже стара кепка...
От якби до того лоба
Та ще була й клепка.

Автор щирозсердечно признавався: треба писати іще більше та краще. Підтвердженням цих слів стали збірки «Душа і ноги» (1984), «Баранячий фасад» (1989), «Етикетка для колгот» (1994), «Калинова Ятрань» (1995), «Дев’ятий вал» (1997), «Слівце з перцем» (2008), «Голос серця» (2008), «Сміх і Гріх» (2010), «Запах хрону» (2012), «Парнас без прикрас» (2015) та ін.

Петро Спиридонович Сиволап двічі побував у Балті – місто в Одеській області. Перший раз – у 1944 році під час визволення міста і району від фашистських загарбників під час Другої світової війни, вдруге – через 65 років, на початку квітня 2009 року, коли брав участь в Олійниківських святах як лауреат літературної премії імені Степана Олійника. Також був удостоєний премії імені Юрія Яновського.

Автор не тяжіє до екстравагантної рими, надуманих метафор, неологізмів. Він веде читача у царину свого далекого дитинства і ділиться з ним щирими роздумами про відшумілу юність, людську долю і щемке почуття першого кохання. У книгах «Калинова Ятрань», «Дев’ятий вал» Сиволап постає як поет-лірик, теплий, ясний, заземлений, залюблений у свій край.

«Досвідчений майстер веселого цеху раптом заявив про себе як лірик. Для мене особисто це – приємне відкриття. Адже поміняти відточене перо сатирика на струни співомовної арфи наважиться далеко не кожен літератор», – зазначив свого часу поет Валерій Гончаренко. Можливо, сатирик і лірик уживалися в одній душі від бажання, щоб люди стали кращими.

До поезії Петра Сиволапа зверталися композитори-земляки Олександр Решетов, Петро Лойтра.

У літературно-меморіальному музеї І.К. Карпенка-Карого зберігаються збірки Петра Спиридоновича, які були передані колегою по перу, прозаїком, публіцистом, громадським діячем Володимиром Федоровичем Кобзарем. Крім книг, у музейному зібранні – газетні та журнальні публікації, фото нашого земляка.

Свої вітання з ювілеєм колектив музею надсилає пану Петру до Києва, де він уже довгий час проживає, проте свою малу Батьківщину не забував ніколи.

Тут все моє

Степи безкраї і лани широкі,
Вишневі села, Ятрань у гаях...
На цьому світі житиму, допоки
Вас буду славить в думках і піснях.
Тут все моє: і радощі, і горе,
І материнська щира теплота.
На берегах, неначе осокори,
Стоять мої залишені літа.

Наталія Мельниченко, науковиця
літературно-меморіального музею
І.К. Карпенка-Карого
міста Кропивницького

Опубліковано:
газета «Народне слово»,
№ 1 від 04.01.2024